СОВЕТ
УРНЯКСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
Арского муниципального района
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Лесная, д. 44А, п.Урняк,
Арский муниципальный район, 422019

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦПИАЛЬ РАЙОНЫ
УРНӘК АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ
Урман урамы, 44А йорты,
Урнәк авылы,
Арча муниципаль районы, 422019

Тел. (84366)51-4-93, факс (84366)51-4-93. E-mail: Urn.Ars@tatar.ru

КАРАР

17 ноябрь 2021 ел **№ 31**

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Үрнәк авыл җирлегенең муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турында Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенең 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Үрнәк авыл җирлегенең Уставы нигезендә Үрнәк авыл җирлеге Советы карар бирде:

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Үрнәк авыл җирлегенең муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карар, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Үрнәк авыл җирлегенең муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турындагы нигезләмәнең 6 бүлеге нигезләмәләреннән тыш, рәсми басылып чыккан көненнән, әмма 2022 елның 1 гыйнварыннан да иртәрәк булмаган вакытта үз көченә керә.[1]

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы « Үрнәк » авыл җирлегенең муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәнең 6 бүлеге нигезләмәләре 2022 елның 1 мартыннан үз көченә керә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (http:pravo.tatarstan.ru) бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районы рәсми сайтында (http:arsk.tatarstan.ru) урнаштыру юлы белән халыкка җиткерергә.

4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Үрнәк авыл җирлеге башлыгы: В.Р.Габделхаков

[1] 248-ФЗ номерлы Федераль законның 98 статьясындагы 4 өлеше нигезендә муниципаль контроль төрләре турындагы нигезләмәләр 2022 елның 1 гыйнварына кадәр расланырга тиеш.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль
районы Үрнәк авыл җирлеге
Советының 17 ноябрь 2021ел, № 31
карары белән
РАСЛАНДЫ

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Үрнәк авыл җирлегенең муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турында
Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Үрнәк авыл җирлегенең муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен (алга таба - төзекләндерү өлкәсендә тикшереп тору) билгели.

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Үрнәк авыл җирлегенең муниципаль берәмлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләренең (алга таба - төзекләндерү кагыйдәләре), социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәэмин итү таләпләренең (алга таба шулай ук мәҗбүри таләпләр) юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданнар (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) үтәлеше тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Үрнәк авыл җирлегенең башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет) алып бара.

1.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле башкарма комитетның вазифаи заты - Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Үрнәк авыл җирлегенең башкарма комитеты җитәкчесе урынбасары (алга таба шулай ук - контрольне башкарырга вәкаләтле вазифаи зат). Башкарма комитетның күрсәтелгән вазифаи затларының вазифаи бурычларына аларның вазифаи инструкциясе нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда, тикшереп торырга вәкаләтле вазифаи затлар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия һәм җаваплы була.

1.5. Төзекләндерү, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәрү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет түбәндәгеләрне үз эченә алган Төзекләндерү кагыйдәләренең үтәлешен тикшереп тора:

1) янәшәдәге территорияләрне карап тоту буенча мәҗбүри таләпләр;

2)төзекләндерү элементларын һәм объектларын карап тоту буенча мәҗбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- халыкның азмобиль төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт объектларына ирекле керүенә комачауламый торган киртәләр урнаштыру, халыкка социаль хезмәт күрсәтү;[1]

- торак булмаган биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләндерүнең һәм җәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус тамгалар, язулар эчтәлеге буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән җир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган җир эшләрен башкаруга рөхсәт нигезендә җир эшләрен башкару;[2]

---

[1] Төзекләндерү өлкәсендәге контроль предметы «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 45.1 статьясы нигезендә җирлекләрне төзекләндерү кагыйдәләрен җайга салу предметына нинди нигезләмәләр эләгүен исәпкә алып билгеләнгән.

Объектларның муниципаль контроль предметында инвалидлар өчен үтемлелеге буенча түбәндәгеләр билгеләнде:

- халыкның аз мобильле төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт объектларына ирекле керүенә комачауламый торган коймалар урнаштыруны, халыкка социаль хезмәт күрсәтүне тикшерү,

- биналарга һәм аларга керү урыннарына ирекле керү юлларын, шулай ук ишегалларына ирекле керү юлларын тәэмин итүне, инвалидларны һәм халыкның башка аз мобильле төркемнәрен кертеп, җәяүлеләрнең һәм имин җәяүлеләр хәрәкәтенең куркынычсызлыгын тәэмин итүне, җир эшләрен гамәлгә ашыру чорында тикшерүне.

Бинага аз мобильле төркемнәрнең ирекле керүен контрольдә тотуга килгәндә, бу инде территорияне төзекләндерү кагыйдәләренең предметы түгел, ә капиталь төзелеш объектларын төзегәндә һәм реконструкцияләгәндә дәүләт төзелеш күзәтчелеге предметы, шулай ук капиталь төзелеш объектының проект документациясенең техник регламентлар таләпләренә, шул исәптән механик, янгын һәм башка куркынычсызлык таләпләренә туры килүен тикшерү өчен, инвалидларның капиталь төзелеш объектына керүен тәэмин итү таләпләренә (сәламәтлек саклау, мәгариф, мәдәният, ял, спорт һәм социаль-мәдәни һәм коммуналь-көнкүреш билгеләнешендәге башка объектларга, транспорт, сәүдә, җәмәгать туклануы, административ, административ, дини, торак фонды объектларына карата проект документациясен әзерләгән очракта) (РФ Шәһәр төзелеше кодексының 51 статьясындагы 12 пунктының «48 пунктындагы» пунктчасында, 51 пунктчасында «48» пунктчасында) туры килүен тикшерү өчен кирәк, дип саныйбыз.

Мәҗбүри таләпләр исемлеге кирәк булган очракта, конкрет муниципаль берәмлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләренең эчтәлеген исәпкә алып, тулыландырылырга яисә төгәлләштерелергә мөмкин.

[2] Якындагы эшләр башкаруга рөхсәт бирү Россия Федерациясе субъектлары территорияләрендә һәм муниципаль берәмлекләр территорияләрендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру үзенчәлекләре белән бәйле процедура, әгәр мондый процедура һәм аны үткәрү тәртибе Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты яисә җирле үзидарәнең вәкиллекле органының муниципаль хокукый акты белән билгеләнгән очракта,

- биналарга һәм аларга керү юлларына, шулай ук ишегалларына ирекле керүләрне тәэмин итү, җәяүлеләрнең һәм имин җәяүлеләр хәрәкәтенең куркынычсызлыгын тәэмин итү, инвалидларны һәм халыкның башка аз мобильле төркемнәрен дә кертеп, җир эшләрен гамәлгә ашыру чорында;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән вакытта һәлакәтләр нәтиҗәсендә эшләр башкару турында башкарма комитетка юллама буенча;

-Төзекләндерү кагыйдәләре транспорт чараларын газонда яисә башка яшелләндерелгән яисә рекреация территориясендә урнаштыруга юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яисә ремонт вакытында гомуми файдаланудагы транспорт чаралары территорияләрен пычратуга юл куймау, йөкләр ташыганда яисә төзелеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яисә каплагыч булмаганда);

3) Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Үрнәк авыл җирлегенең муниципаль берәмлеге территориясен кышкы чорда җыештыру буенча мәҗбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен, түбәләрен кардан чистарту чараларын үткәрүне дә кертеп;

4) җәйге чорда Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Үрнәк авыл җирлегенең муниципаль берәмлеге территориясен җыештыру буенча, карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларның учакларын локальләштерү, юкка чыгару буенча мәҗбүри таләпләр кертеп, мәҗбүри таләпләр;

5) янгынга каршы махсус режим гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызлыгының өстәмә таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә җир асты коммуникацияләрен салу, яңадан урнаштыру, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәҗбүри таләпләр;

7) агач һәм куакларны утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәҗбүри таләпләр, шул исәптән агач һәм куакларны юкка чыгару (кисү), агач һәм куакларны кисү буенча мәҗбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчереп утыртуга рөхсәт) төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән очракларда төзекләндерелергә тиеш булса, агач һәм куакларны күчереп утыртуга рөхсәт һәм (яки) агач һәм куакларны күчереп утыртуга рөхсәтнамә[3];

кулланыла ала торган процедура (Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2014 елның 30 апрелендәге 403, 2017 елның 28 мартындагы 346 номерлы, 2016 елның 7 ноябрендәге 1138 номерлы, 2017 елның 17 апрелендәге 452 номерлы, 2016 елның 27 декабрендәге 1504 номерлы карарларында каралган төзелеш өлкәсендәге процедураларның II исемлеген кара). Әгәр җир эшләрен гамәлгә ашыруга рөхсәт бирү җирлектә Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты яисә җирле үзидарәнең вәкиллекле органының муниципаль хокукый акты нигезендә каралмаган булса, Нигезләмәнең тиешле абзацы төшереп калдырылырга тиеш.

[3] Агач һәм куакларны кисү билеты һәм күчереп утыртуга рөхсәт Россия Федерациясе субъектлары территорияләрендә һәм муниципаль берәмлекләр территорияләрендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру үзенчәлекләре белән бәйле процедура, әгәр мондый процедура һәм аны үткәрү тәртибе Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты яисә җирле үзидарә вәкиллекле органының муниципаль хокукый акты белән билгеләнгән булса, кулланыла ала торган процедура булып тора (Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2014 елның 30

8) каты коммуналь калдыкларны туплау буенча мәҗбүри таләпләр;

9) хайваннарны урамда йөртү буенча мәҗбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә авыл хуҗалыгы хайваннары һәм кошлары көтү һәм территорияләрдә төзекләндерү кагыйдәләре белән каралган башка төрләрне рөхсәт итмәү;

Башкарма комитет үз компетенцияләре чикләрендә вазыйфаи затлар тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле бирелгән мәҗбүри таләпләрне бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләрнең үтәлешен тикшереп тора.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив җайланмалар, яшелләндерү элементлары, җиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре, шул исәптән биналарның, төзелешләрнең, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне төзекләндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр аңлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү объектлары дигәндә төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, аларда төзекләндерү эшчәнлеге алып барыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылык, яшелчәчелек берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл челтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, юл чатлары, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;

5) хайваннарны йөртү өчен мәйданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-сак зоналары;

Әлеге Нигезләмәдә киртәләүче җайланмалар дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автомат рәвештә, һәм декоратив коймалар

апрелендәге 403 номерлы, 2017 елның 28 мартындагы 346 номерлы, 2016 елның 7 ноябрендәге 1138 номерлы, 2017 елның 17 апрелендәге 452 номерлы, 2016 елның 27 декабрендәге 1504 номерлы карарларында каралган төзелеш өлкәсендәге процедураларның II исемлеген кара). Әгәр дә Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты яисә җирле үзидарәнең вәкиллекле органының муниципаль хокукый акты нигезендә җирлектә агач һәм куакларны күчереп утыртуга йөкләмә билет һәм (яисә) рөхсәт бирелмәсә, мондый документлар (йөкләү билеты, күчереп утыртуга рөхсәт) күрсәтелгән очракларда Төзекләндерү кагыйдәләрендә бирелергә тиеш булса, «шул исәптән кисү (снос), агач һәм куакларны күчереп утырту буенча мәҗбүри таләпләр» сүзләре агач һәм куакларны утыртуга йөкләмә билет һәм (яисә) рөхсәт бирелергә тиеш.

(киртәләр).[4]

1.8. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын исәпкә алуны тәэмин итә.

Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын әлеге Нигезләмә нигезендә билгеле бер куркынычлылык категориясенә кертә.

2. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычлары белән идарә итү[5]

2.1. Башкарма комитет зыян (зарар) китерү куркынычы белән идарә итү нигезендә төзекләндерү өлкәсен тикшереп тора.

2.2. Әлеге Нигезләмәнең 1.7 пунктында каралган мондый контроль объектларына «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә куркыныч категорияләренә кертелергә тиеш.

2.3. Әлеге Нигезләмәнең 1.7 пунктында каралган төзекләндерү өлкәсендәге контроль объектларын (алга таба - контроль объектлары) башкарма комитет тарафыннан билгеләнгән хәвеф-хәтәр категориясенә кертү критерийлары нигезендә тиешле объектларны төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырылганда хәвеф-хәтәр категориясенә кертү критерийлары нигезендә әлеге Нигезләмәгә 1 нче кушымта нигезендә гамәлгә ашырыла.

Куркынычлылык категориясенә контроль объектларын алу һәм хәвеф-хәтәр категорияләрен контрольдә тоту объектларының үзгәрүе башкарма комитет күрсәтмәсе белән гамәлгә ашырыла.

Тикшерү объектларын башкарма комитет хәвеф-хәтәр категориясенә керткәндә, шул исәптән:

1) күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрындагы белешмәләр;

---

[4] Әлеге пунктта яхшырак аңлау өчен билгеләмәләр кертелә, нәрсә төзекләндерү өлкәсендә контроль объекты булырга мөмкин һәм хәвеф-хәтәр категорияләрен аерып чыгарганда нинди объектлар каралырга тиеш икәнен аңлау өчен.
Төзекләндерү элементларын билгеләү Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 1 статьясындагы 38 пунктыннан алынган.
Башка билгеләмәләр төгәлләштерелергә мөмкин, әмма тиешле муниципаль берәмлекне төзекләндерү кагыйдәләре эчтәлегенә каршы килергә тиеш түгел.

[5] Муниципаль контроль рәвеше турындагы нигезләмә, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган муниципаль контрольнең әлеге төрен гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәрләрне бәяләү һәм аларга идарә итү системасы, әгәр федераль законда контроль рәвеше турында башкача билгеләнмәгән булса, әлеге муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата гомуми таләпләр булмаса, кулланылмый дип билгеләнергә мөмкин. Бу очракта планлаштырылган контроль (күзәтчелек) чаралары һәм планнан тыш контроль (күзәтчелек) чаралары 248-ФЗ номерлы Федераль законның 61 һәм 66 статьяларында билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып уздырыла

2) тикшереп торуны, контроль чараларын контрольдә тотучы затлар белән үзара хезмәттәшлексез гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар үткәргәндә алына торган белешмәләр;

3) башкарма комитеттагы башка белешмәләр.

2.4. Башкарма комитет тарафыннан хәвеф-хәтәр категориясенә бәйле рәвештә планлы контроль чаралар үткәрү түбәндәге вакыт аралыгында гамәлгә ашырыла:

1) югары куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен - 2 елга бер тапкыр;

2) уртача куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен - 3 елга бер тапкыр.

Түбән куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чаралар уздырылмый.

Контроль объектларын түбән куркынычлылык категориясенә кертү турында карар кабул итү таләп ителми.

2.5. Планлаштырылган контроль чараларының еллык планнарына тикшерү объектларына карата еллык планны гамәлгә ашыру елында соңгы планлы контроль чарасын уздыру тәмамлану датасыннан түбәндәге категориягә кертелгән контроль объектлары өчен вакыт узу чоры тәмамланган вакытка карата контроль чаралар кертелергә тиеш:

1) югары куркынычлылык - кимендә 2 ел;

2) уртача куркынычлылык - кимендә 3 ел.

Тикшерү объектларына карата алдан планлаштырылган контроль чаралар үткәрелмәгән очракта, юридик затның яисә гражданның контроль объектына милек хокукы барлыкка килү датасыннан бер ел узгач, ел саен контроль объектлары кертелергә тиеш, ә янәшәсендәге территорияләр очрагында - төзекләндерү кагыйдәләре нигезендә якындагы территорияне карап тоту бурычы барлыкка килгән датадан.

2.6. Хокук иясе соравы буенча, контроль алып барырга вәкаләтле вазыйфаи затлар гариза кергән көннән 15 көннән дә артмаган срокта аңа хәвеф-хәтәр категориясенә бирелгән контроль объекты турында мәгълүмат, шулай ук мондый объектны билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә керткәндә кулланылган белешмәләр бирә.

Контроль объекты хокукына ия башкарма комитетка элегрәк бирелгән куркынычлылык категориясен үзгәртү турында гариза бирергә хокуклы.

2.7. Башкарма комитет куркынычлылык категориясе бирелгән контроль объектлары исемлеген алып бара (алга таба - контроль объектлары исемлеге). Контроль объектлары исемлегенә контроль объектларын кертү әлеге Нигезләмәнең 2.3 пунктында күрсәтелгән башкарма комитет күрсәтмәсе нигезендә гамәлгә ашырыла.

Контроль объектларының исемлекләре, хәвеф-хәтәр категорияләрен күрсәтеп, Арча муниципаль районының рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба - Арча муниципаль районының рәсми сайты) контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.[6] Махсус бүлеккә керү Арча муниципаль районының рәсми сайтының төп (баш) битеннән гамәлгә ашырылырга тиеш.

2.8. Контроль объектлары исемлегендә түбәндәге мәгълүмат була:

1) контроль объектын тиңләштерүче мәгълүмат (контроль объекты урнашкан урын адресы, кадастр номеры (әгәр булса), контроль объектын идентификацияли торган башка билгеләр (кирәк булганда);

2) куркынычның бирелгән категориясе;

3) куркынычлылык категориясен контроль объектына бирү турында карар реквизитлары.

3. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалау

3.1. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чаралар үткәрү юлы белән, контрольне гамәлгә ашыра.

3.2. Профилактик чаралар контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәҗбүри таләпләрне намуслы үтәүне стимуллаштыру, мәҗбүри таләпләрне бозуга һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү, аларны үтәү ысулларын контрольдә тотучы затларга мәҗбүри таләпләрне җиткерү максатларында башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткәрү контроль чараларын үткәрүгә карата өстенлекле санала.

3.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә

---

[6] "Дәүләт органнары һәм җирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүматтан файдалануны тәэмин итү хакында" 2009 елның 9 февралендәге 8-ФЗ номерлы Федераль законның 10 статьясындагы 1 өлеше нигезендә, җирлекнең җирле үзидарә органының үз эшчәнлеге турында мәгълүматны "Интернет" челтәрендә урнаштырырга мөмкинлеге булмаган очракта, күрсәтелгән мәгълүмат тиешле муниципаль районның рәсми сайтында урнаштырылырга мөмкин. Җирлекнең җирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында мәгълүматны урнаштыруда шулай ук «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 26.1 статьясындагы 5 һәм 14 өлешләрендә дә дә шундый ук алым каралган.
Шул ук вакытта «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре нигезендә (мәсәлән, 46 статьяның 2, 3 өлешләре, 50 статьяның 9 өлеше һ.б.) контроль-күзәтчелек эшчәнлеге турында мәгълүмат нәкъ менә контроль (күзәтчелек) органы сайтында, тиешле мәгълүматны аерым очракларда башка хакимият органнары сайтларында урнаштыру мөмкинлеге турында ялгыш белешмәләр урнаштырыла.

ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар уздырганда контроль объектлары законны саклаучы законга зыян (зарар) китерү өчен турыдан-туры куркыныч янавы яисә мондый зыян (зарар) китерүе ачыкланган очракта, контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат кичекмәстән әлеге хакта мәгълүматны Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Үрнәк авыл җирлегенең башкарма комитеты җитәкчесенә контроль чаралар үткәрү турында карар кабул итү өчен җибәрә.

3.5. Башкарма комитетның төзекләндерү өлкәсендә контролен гамәлгә ашырганда түбәндәге профилактик чаралар төрләре уздырыла ала:

1) мәгълүмат җиткерү;

2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;

3) кисәтүләр игълан итү;

4) консультация бирү;

5) профилактик визит.[7]

3.6. Мәгълүмат бирү Арча муниципаль районының рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә, массакүләм мәгълүмат чараларында мәҗбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча башкарма комитет тарафыннан дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булган очракта) һәм башка рәвешләрдә контрольдә тотыла торган затларның шәхси кабинетлары аша гамәлгә ашырыла.

Башкарма комитет Арча муниципаль районының рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган белешмәләрне урнаштырырга һәм ярдәм итәргә тиеш.

Башкарма комитет шулай ук Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Үрнәк авыл җирлегенең муниципаль берәмлеге халкына контроль объектларына куела торган мәҗбүри таләпләр, аларның куркынычлылык критерийларына туры килү-килмәве, шулай ук контроль объектларына карата, аларны риск категориясенә кертүдән чыгып, үткәрелә торган контроль чараларының төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында гражданнар җыелышларында һәм конференцияләрендә хәбәр итәргә хокуклы.

[7] Санап үтелгән төр профилактик чаралардан бары тик мәгълүмат җиткерү һәм консультацияләү генә уздыру мәҗбүри.
Калган профилактик чаралар кулланылмаска мөмкин («Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 45 статьясындагы 2 өлешен карагыз).

3.7. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү уздырылган контроль чаралар һәм аларның нәтиҗәләре турындагы мәгълүматларны җыю һәм анализлау юлы белән башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләре буенча ел саен төзеклəндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтиҗәләрен үз эченә алган һәм Башкарма Комитет боерыгы белән расланган, җирлек башлыгы кул куйган доклад әзерләнә. Күрсәтелгән доклад Арча муниципаль районының Үрнәк авыл җирлегенең хисап елыннан соң килүче елның 1 июленә кадәр контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла.

3.8. Мәҗбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турындагы кисәтү һәм мәҗбүри таләпләрне үтәүне тәэмин итү чараларын күрү тәкъдиме башкарма комитетның мәҗбүри таләпләрне әзерли торган бозулары яисә мәҗбүри таләпләрне бозуның билгеләре турындагы белешмәләре булган очракта һәм (яисә) мәҗбүри таләпләрне бозуның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүе яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы тудырган очракта, контрольдә тотыла торган затка игълан ителә. Кисәтүләр Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Үрнәк авыл җирлегенең башкарма комитеты җитәкчесе урынбасары тарафыннан күрсәтелгән белешмәләрне алган көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча игълан ителә (имзалана). язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә һәм контрольдә тотыла торган зат адресына җибәрелә.

Мәҗбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турындагы кисәтү Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан файдаланыла торган документларның типовой рәвешләре турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән расланган форма нигезендә рәсмиләштерелә.

Мәҗбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында игълан ителгән кисәтүләр теркәү номерын бирү белән кисәтүләрне исәпкә алу журналында теркәлә.

Башкарма комитет мәҗбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында кисәтү белдергән очракта, контрольдә тотыла торган зат күрсәтелгән кисәтүгә карата ризасызлык белдерергә хокуклы. Кисәтүгә карата каршы килү Башкарма комитет тарафыннан алынганнан соң 30 көн эчендә карала. Контрольгә алынучы затка язма рәвештә яки электрон документ рәвешендә каршы килү нәтиҗәсендә ризалык яисә килешмәү турындагы мәгълүмат белән җавап җибәрелә. Җавапта каршы килү белән риза булмау очрагында тиешле нигезләүләр күрсәтелә.

3.9. Контрольгә алынучы затларга консультация бирү тикшереп торуны башкарырга вәкаләтле вазифаи зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул итүдә йә профилактик чаралар, контроль чаралар үткәрү барышында гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхсән кабул итү Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Үрнәк авыл җирлегенең башкарма комитеты җитәкчесе һәм (яисә) күзәтчелек итәргә вәкаләтле вазифаи зат тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат Арча муниципаль районының рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация бирүтүбәндәге мәсьәләләр буенча телдән яисә язма рәвештә гамәлгә ашырыла:

1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;

3) тикшереп торуны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе;

4) мәҗбүри таләпләре булган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү контроль чаралар кысаларында башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Контрольгә алынучы затларны телдән рәвештә консультация бирү шулай ук гражданнарның җыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.10. Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуны вәкаләтле вазифаи зат түбәндәге очракларда гамәлгә ашыра:

1) контрольдә тотыла торган зат тарафыннан консультация мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма сорату бирелгән;

2) куелган сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга җавап мәгълүматны өстәмә соратып алуны таләп итә.

Коньтация бирүне гамәлгә ашырганда, тикшереп торуны башкарырга вәкаләтле вазифаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазифаи затларның контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле карарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар кысаларында уздырылган нәтиҗәләр бирелә алмый.

Тикшерүне башкарырга вәкаләтле мәгълүм вазыйфаи затка әверелгән мәгълүмат, киңәш бирү барышында, мәҗбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча

контрольдә тотыла торган затны бәяләү максатларында, башкарма комитет тарафыннан файдаланыла алмый.

Контроль башкарыргa вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Тикшерелә торган затларның һәм аларның вәкилләренең биш һәм аннан да күбрәк бертөрлерәк мөрәҗәгатьләре башкарма комитетка кергән очракта, консультацияләр Арча муниципаль районы Үрнәк авыл җирлегенең башкарма комитеты җитәкчесе урынбасары яисә тикшереп торуны башкарырга вәкаләтле вазифаи зат тарафыннан имзаланган контроль эшчәнлеккә, язма аңлатуга багышланган махсус бүлектә Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

3.11. Профилактик визит контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә йә видео-конференция-элемтә куллану юлы белән уздырыла.

Профилактика визиты барышында контрольдә тотылучы зат аның эшчәнлегенә йә аның карамагындагы контроль объектларына карата куелган мәҗбүри таләпләр турында, аларның хәвеф-хәтәр категориясен киметүнең хәвеф-хәтәр критерийлары, нигезләре һәм тәкъдим ителә торган ысуллары турында, шулай ук контроль объектларына карата үткәрелә торган контроль чараларының эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында, аларны тиешле хәвеф-хәтәр категориясенә кертүдән чыгып хәбәр итә.

Профилактик визит уздырганда, контрольдә тотыла торган затларга мәҗбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Тикшеренүче зат тарафыннан профилактик визит барышында алынган аңлатмалар рекомендация характерында.

Мәҗбүри профилактик визит югары куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектларына карата эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольле затларга карата уздырыла.

Тиешле профилактик визитны уздыру турында контрольдә тотыла торган зат тикшерү уздырырга вәкаләтле вазифаи затка аны уздыру датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

Мәҗбүри профилактик визитны уздыру турында хәбәрнамә язма рәвештә төзелә.

Мәҗбүри профилактик визит уздыру турында хәбәрнамә контрольдә тотыла торган зат адресына «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» Федераль законның 21 статьясындагы 4 өлешендә билгеләнгән тәртиптә җибәрелә.

Контрольдә тотылучы зат, бу хакта башкарма комитетка хәбәр итеп, аны уздыру датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, мәҗбүри профилактика визитын үткәрүдән баш тартырга хокуклы.

Мәҗбүри профилактик визитны уздыру срогы контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә билгеләнә һәм бер эш көненнән артмаска тиеш.

4. Контроль чараларны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда башкарма комитет күрсәтелгән чаралар кысаларында контроль чараларның һәм контроль гамәлләрнең түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәҗбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкиллекләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан, язма аңлатмалар, инструменталь тикшерү урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру ярдәмендә);

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

3) документар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, экспертиза ярдәмендә);

4) урынга барып тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

5) мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (территорияләрне төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турындагы белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган күрсәткечләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, «Интернет» челтәрендәге күрсәткечләрне, шулай ук фотога һәм киного төшерү, видеога яздыру функцияләре булган хокук бозуларны теркәү техник чараларының автоматик режимда эшләүче белешмәләрдән файдаланып алынган белешмәләрне, контроль астындагы затлар тарафыннан мәҗбүри таләпләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, гомуми файдалана алырлык башка белешмәләрне, шулай ук автоматик режимда эшли торган белешмәләрне;

6) урынга барып тикшерү (тикшерү, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

Әлеге пункт белән каралган контроль чаралар һәм контроль гамәлләр төрләре күрсәтелгән чаралар кысаларында конкрет контроль объектын хәвеф-хәтәр

категориясенә кертүгә карап әлеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы нигезендә дифференциацияләнми.

4.2. Мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне һәм күчмә тикшерүне Башкарма комитет контрольдә тотыла торган затлар белән хезмәттәшлексез үткәрә.

4.3. Әлеге Нигезләмәнең 4.1 пунктының 1 - 4 бүлекләрендә күрсәтелгән контроль чаралар планлы һәм пландан тыш чаралар рәвешендә уздырыла.

4.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планлы контроль чаралар үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты;

2) рейд тикшерүе;

3) документар тикшерү;

4) күчмә тикшерү;

4.5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге пландан тыш контроль чаралар үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты;

2) рейд тикшерүе;

3) документар тикшерү;

4) күчмә тикшерү (обследование);

5) мәҗбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;

6) күчмә тикшерү (проверка).

4.6. Контрольдәге затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән уздырыла торган контроль чараларны үткәрү өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

1) гражданнарның һәм оешмаларның мөрәҗәгатьләре (гаризалары), дәүләт хакимияте органнарыннан, җирле үзидарә органнарыннан, массакүләм мәгълүмат чараларыннан мәгълүмат килгәндә, башкарма комитетның гражданнарның һәм оешмаларның мөрәҗәгатьләре (гаризалары) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү турында яисә контроль чаралар уздыру нәтиҗәсендә шундый белешмәләр алуы, шул исәптән үзара хезмәттәшлексез контроль чараларны да кертеп, контроль чаралар уздыру нәтиҗәсендә, шул исәптән башка контрольдә тотыла торган затларга зыян (зарар) китерү куркынычы турында белешмәләр булу;

2) мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүен ачыклау;

3) контроль чаралар уздыру планына кертелгән контроль чараларны уздыру срокларын билгеләү;

4) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенең конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

5) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кергән материаллар һәм мөрәҗәгатьләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

6) мәҗбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәне үтәү срогы тәмамлану - әгәр контрольдә торучы зат тарафыннан аңа бирелгән күрсәтмәдә каралган документларны һәм белешмәләрне тапшырмаган очракларда яисә тапшырылган документлар һәм мәгълүматлар нигезендә мәҗбүри таләпләрне бозуны бетерү турындагы күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтиҗә ясарга мөмкин түгел.

4.7. Мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары әлеге Нигезләмәгә 2 нче кушымтада күрсәтелгән.

Мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлеге Арча муниципаль районының рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

4.8. Контроль чаралар контрольдә тотыла торган зат белән хезмәттәшлек иткәндә уздырыла, алар башкарма комитетның контроль чараны уздыру турындагы күрсәтмәсе нигезендә уздырыла.

4.9. Башкарма комитетның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү турындагы яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү турындагы белешмәләр нигезендә контроль чара уздыру турында күрсәтмәсе кабул ителгән очракта яки контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеге параметрларын билгеләгәндә, мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы расланган индикаторлар нигезендә контроль чарасын үткәрү өчен нигез булып тора, мондый күрсәтмә контроль чарасын үткәрү турында, контроль чарасын үткәрү турында тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затның дәлилле тәкъдим итүе нигезендә кабул ителә.

4.10. Тикшерелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырыла торган контроль чаралар вәкаләтле затлар тарафыннан Иске Кырлай авыл җирлегенең башкарма комитеты җитәкчесенең биреме, башкарма комитетның эш планнарында булган биремнәр нигезендә, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда, тикшереп торуны гамәлгә ашырыла.

4.11. Гражданнарга, юридик затларга һәм шәхси эшкуарларга карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә вазыйфаи затлар тарафыннан тикшереп торуны вәкаләтле затлар тарафыннан үткәрелә.

4.12. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда документларны һәм (яисә) алар карамагында шушы документлар һәм (яисә) белешмәләр булган күрсәтелгән органнар карамагындагы башка органнардан, шул исәптән электрон рәвештә, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында түләүсез нигездә ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган документлар һәм (яисә) сорала торган һәм ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, җирле үзидарә органнары яки дәүләт органнары яки җирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалар тарафыннан тикшерүләр оештырганда һәм уздырганда дәүләт контроле органнары, муниципаль контроль органнары яки җирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалар тарафыннан соратып алына торган документлар һәм (яисә) белешмәләр булган документлар һәм (яисә) белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында бирелгән документлар һәм (яисә) күрсәтелгән органнардан алынган белешмәләрне һәм (яисә) белешмәләр бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән.

4.13. Юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә һәм гражданнарга карата планлы контроль чаралар чираттагы календарь елга план буенча контроль (күзәтчелек) чараларын уздыру планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа кертү һәм аннан ел дәвамында контроль (күзәтчелек) чараларын төшереп калдыру кагыйдәләре нигезендә эшләнә торган планлы контроль чаралар уздыру планнары нигезендә Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Планлы контроль (күзәтчелек) чараларын чираттагы календарь елга уздыру планын формалаштыру тәртибе турында» 2020 елның 31 декабрендәге 2428 номерлы карары белән расланган ел дәвамында үтәлә, аны прокуратура органнары белән килештерү, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән үзенчәлекләрне исәпкә алып, ел дәвамында аннан контроль (күзәтчелек) чараларын үткәрү планын формалаштыру тәртибе турында» күздә тотыла.

4.14. Шәхси эшмәкәр, контрольдә тотылучы затлар булган граждан һөҗүм иткән очракка Башкарма комитетка контроль чара уздырганда булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат тапшырырга хокуклы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны үткәрү индивидуаль эшкуар, гражданинның әлеге мөрәҗәгатькә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле срокка күчерелә (әмма 20 көннән дә артык түгел), бер үк вакытта түбәндәге шартлар үтәлергә тиеш:

1) контрольдә тотыла торган затның яисә аның вәкиленең булмавы контроль чарасын үткәргәндә контроль таләпләрне үтәүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазифаи затның тиешенчә контрольдә тотыла торган затның контроль чараны уздыру турында хәбәр ителгән шарт белән билгеләнүенә комачауламый;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) турыдан-туры куркыныч китерү яисә фактта куркыныч билгеләре булмау;

3) контроль чараны үткәргәндә контрольдә тотыла торган зат булмау (контрольдә тотыла торган зат авыру, эшлекле сәфәр һ.б.) өчен җитди сәбәпләр булу.

4.15. Күчмә тикшерүне үткәрү срогы 10 эш көненнән артмаска тиеш.

Күчмә тикшерү барышында кече эшкуарлыкның бер субъектына карата багланышларның гомуми срогы кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм чара өчен 15 сәгатьтән арта алмый.

Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәрү срогы оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсе яисә җитештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

4.16. Контроль чаралар үткәрүнең барлык очракларында контроль гамәлләрне башкарырга вәкаләтле вазифаи затлар һәм контроль гамәлләрне башкаруга җәлеп ителә торган затлар тарафыннан мәҗбүри таләпләрне үтәүне (бозуны) дәлилләр өчен фотога төшү, аудио- һәм видеога язу, вазифаи затлар үткәргән контроль чараны уздыруга вәкаләтле геодезик һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм әлеге максатлар өчен файдаланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтиҗәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтиҗәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

4.17. Контроль чара нәтиҗәләренә контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәҗбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәҗбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яисә) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торгызу, вәкаләтле органнарга яисә вазифаи затларга җаваплылыкка җәлеп итү турындагы мәсьәләне карау һәм (яисә) башкарма комитет тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану өчен мәгълүмат җибәрү керә.

4.18. Контрольле зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, контроль чара акты төзелә. Мондый чараны уздыру нәтиҗәләре буенча мәҗбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәҗбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә. Ачыкланган хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткәрү тәмамланганчы, аны бетерү факты күрсәтелә. Мәҗбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тутырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән очракта, мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты контроль (күзәтчелек) чараларының Бердәм реестры аша турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң прокуратура органнарына җибәрелә.

4.19. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

4.20. Контроль башкарырга вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан кылына торган, контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотыла торган затларга дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәэмин итә торган инфраструктура ярдәмендә җиткерү, шул исәптән «Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша җиткерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контрольдә тотылучы зат булган эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган граждан контроль астындагы затның электрон почтасы адресына документлар алу кирәклеге турында хәбәрнамә юллаган очракта яисә башкарма комитет адресына дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша документларны электрон рәвештә юллау мөмкинлеге турында хәбәр итә (әгәр затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын узуы тәмамланмаган очракта). Күрсәтелгән граждан башкарма комитетка документларны кәгазь чыганакта җибәрергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контрольдә тотыла торган затка күзәтүне, гамәлләрне һәм кабул ителә торган карарларны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар турында хәбәр итү, документлар һәм белешмәләр җибәрү, контрольдә тотыла торган затка электрон формада мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта яисә контрольдә тотыла торган затны соратып алу буенча кәгазь чыганакта да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4.21. Актта бәян ителгән фактлар һәм нәтиҗәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотыла торган зат «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы

Федераль законның 39 - 40 статьяларында һәм әлеге Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять җибәрергә хокуклы.[8]

4.22. Тикшеренү чарасын үткәргәндә мәҗбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазифаи зат мәҗбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәрергә хокуклы.

4.23. Мәҗбүри таләпләрне бозуларның контроль чараларын уздырганда контрольдә тотылган зат тарафыннан ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә башкарма комитет (тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи зат) түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) контрольдә тотыла торган затка, аларны бетерүнең тиешле срокларын күрсәтеп һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау чараларын уздыру турында ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә һәм гражданнар, оешмалар игътибарына закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы булу турында һәм аны булдырмау ысуллары турында мәгълүмат җиткерү буенча, әгәр контроль чараны үткәргәндә гражданның, контроль объектка ия булган һәм (яисә) файдаланыла торган оешмаларның эшчәнлеге закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы яисә мондый зыян (зарар) китерелгән очракта, аны булдырмау ысуллары булу турында мәгълүматны турыдан-туры җиткерергә;

3) контроль чара барышында җинаять билгеләре ачыкланганда яисә административ хокук бозу ачыкланганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына җибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка җәлеп итү чараларын күрергә;

4) мәҗбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне, мәҗбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуны гамәлгә ашыру чараларын, күрсәтмәне мәҗбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәҗәгать иткәнчегә кадәр, күрсәтмәне мәҗбүри үтәүне тәэмин итү буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

[8] Бу муниципаль контрольнең мәҗбүри судка кадәр шикаять бирү системасы кулланыла торган очракта (39 нчы маддәнең 4 нче өлеше). Югыйсә, әлеге норма чыгарылырга тиеш.

5) мәҗбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

4.24. Тикшереп торуны гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка җаваплылык каралган, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу турында мәгълүмат күрсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар күрсәтелгән актның күчермәсен тиешле җаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллый.

5. Күзәтүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазифаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата башкарма комитет карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерү[9]

5.1. Контроль башкарырга вәкаләтле вазифаи затларның карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 9 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә шикаять бирелергә мөмкин.

5.2. Тәртип саклаучы затлар, аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында турыдан-туры бозылган, судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

1) контроль чаралар уздыру турында карарлар;

2) ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында контроль чаралар актлары, күрсәтмәләр;

3) контроль чаралары кысаларында тикшереп торырга вәкаләтле вазифаи затларның гамәлләре(гамәл кылмауларын).

---

[9] Муниципаль контроль рәвеше турындагы нигезләмәдә Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган муниципаль контрольнең тиешле төрен гамәлгә ашырганда шикаять бирүнең судка кадәр тәртибе, әгәр федераль законда контроль рәвеше турында башкача билгеләнмәгән булса, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган әлеге муниципаль контрольне оештыруга һәм гамәлгә ашыруга карата гомуми таләпләр билгеләнмәгән булса, кулланылмый дип билгеләнергә мөмкин (248-ФЗ номерлы Федераль законның 39 статьясының 4 нче өлеше). Бу очракта 5 бүлекне түбәндәге редакциядә бәян итәргә кирәк:
«5.1. Башкарма комитет карарларына, муниципаль торак контролен гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата суд тәртибендә шикаять бирелергә мөмкин.
5.2. Муниципаль торак контролен гамәлгә ашыру вәкаләте бирелгән вазифаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять бирү буенча суд тәртибендә кулланылмый.».

5.3. Шикаять контрольдә торучы зат тарафыннан шикаятьне карауга вәкаләтле орган дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталын кулланып электрон рәвештә тапшырыла.

Дәүләт яисә закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр һәм документлар булган шикаять дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталыннан һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталыннан, закон белән саклана торган башка сер турындагы Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып, файдаланусыз бирелә. Тиешле шикаять Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Үрнәк авыл җирлеге башлыгының шәхси кабул итүендә контрольлек итүче зат тарафыннан Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Үрнәк авыл җирлеге башлыгына дәүләт сере яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълүматлар булуы турында алдан хәбәр ителә.

5.4. Башкарма комитет карарына шикаять, аның вазыйфаи затларының гамәлләре (гамәл кылмавы) Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Үрнәк авыл җирлеге башлыгы (башлыгы урынбасары) тарафыннан карала.[10]

5.5. Башкарма комитет карарына шикаять, аның вазифаи затларының гамәлләре (гамәл кылмавы) контрольдә тотыла торган зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып 30 календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Башкарма комитет күрсәтмәсенә шикаять контрольдә тотылган зат тарафыннан күрсәтмә алынган вакыттан алып 10 эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаять бирү срогын җитди сәбәп аркасында уздырган очракта, шикаять биргән затның үтенечнамәсе буенча бу срок Башкарма комитет (шикаятьне карауга вәкаләтле вазифаи зат) тарафыннан торгызылырга мөмкин.

Шикаять биргән зат шикаять буенча карар кабул ителгәнчегә кадәр аны тулысынча яки өлешчә кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шикаятьнең кабат юнәлеше шул ук нигезләр буенча рөхсәт ителми.

5.6. Башкарма комитет карарына, аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять аны теркәгән көннән соң 20 эш көне эчендә каралырга тиеш.

Аны карау өчен башка органнар карамагында булган белешмәләр алу таләп ителгән очракта, шикаятьне карау срогы Татарстан Республикасы Арча муниципаль

[10] Муниципаль контрольне гамәлгә ашыручы җирле үзидарә органының катлаулы структурасы очрагына «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 40 статьясындагы 2 өлешендә шикаятьләрне карау тәртибен билгеләүгә игътибар итәбез. Шул ук вакытта, җирлекләрдә җирле үзидарә органнарының структурасы, кагыйдә буларак, территориаль органнар булмавын исәпкә алып, Нигезләмәнең 5.4 пункты җирлекләрдә җирле үзидарә органнарының киң таралган структурасын исәпкә алып бәян ителгән.

районының Үрнәк авыл җирлеге башлыгы (башлыгы урынбасары) тарафыннан 20 эш көненә озайтылырга мөмкин.

6. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

6.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтиҗәлелеген һәм нәтиҗәлелеген бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

6.2 Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Үрнәк авыл җирлегенең Советы тарафыннан раслана.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы
Үрнәк авыл җирлегенең   муниципаль берәмлеге
территориядә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә 1 нче кушымта

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Үрнәк авыл җирлегенең Башкарма комитеты тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә контрольлекне тормышка ашырганда төзекләндерү өлкәсендә контроль объектларын билгеле бер риск категориясенә кертү критерийлары[11]

1. Югары куркынычлылык категориясенә якындагы территорияләр керә. (бу - 1 нче вариант, ул барлык якын территорияләрне югары хәвеф-хәтәр категориясенә кертә) биналарга, төзелешләргә, корылмаларга, җир кишәрлекләренә (янәшәдәге территорияләргә) якын территорияләрне:

а) Урняк бистэсе Урман, Бакча, Үзәк, Дуслык, Көнчыгыш урамнарында;
б) Казанка авылы Җиңү, Үзәк, чишмә урамнарында;
в) Апайкина Гарь авылы Үзәк урамында;
г) Культесь авылы Г.Кәбиров, Р.Мубаракшин урамнарында;
д) Югары Пошалым авылы Саляхова, Тукай урамнарында;
е) Урта Пошалым авылы Вахитов урамында;
ж) Түбән Пошалым авылы Пионер урамында;
з) Кече Төрнәле авылы Г.Тукай урамында;
и) Иске Төрнәле авылы Мәктәп, Комсомол урамнарында;
к) Көтек авылы Комсомол, Татарстан, Мәктәп урамнарында;
л)Казанбаш авылы Киров, Мәктәп, Г.Тукай, М.Хәстиев, Азин урамнарында.

2. Уртача куркынычлылык категориясенә керә биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның вывескалары, фасады, кече архитектура формалары

а) Урняк бистэсе Урман, Бакча, Үзәк, Дуслык, Көнчыгыш урамнарында;
б) Казанка авылы Җиңү, Үзәк, чишмә урамнарында;
в) Апайкина Гарь авылы Үзәк урамында;
г) Культесь авылы Г.Кәбиров, Р.Мубаракшин урамнарында;
д) Югары Пошалым авылы Саляхова, Тукай урамнарында;
е) Урта Пошалым авылы Вахитов урамында;
ж) Түбән Пошалым авылы Пионер урамында;
з) Кече Төрнәле авылы Г.Тукай урамында;
и) Иске Төрнәле авылы Мәктәп, Комсомол урамнарында;
к) Көтек авылы Комсомол, Татарстан, Мәктәп урамнарында;
л)Казанбаш авылы Киров, Мәктәп, Г.Тукай, М.Хәстиев, Азин урамнарында.

3. Түбән куркынычлылык категориясенә төзекләндерү өлкәсендә башка барлык контроль объектлары керә.

[11] Әлеге критерийлар исемлеге үрнәк булып тора. Куркынычлар белән идарә итү системасы нәкъ менә шушы муниципаль берәмлеккә хас булган куркынычларны анализлауны һәм әлеге территория өчен критерийлар системасын эшләүне күздә тота.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Үрнәк авыл җирлегенең муниципаль берәмлеге территориядә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә 2 нче кушымта

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Үрнәк авыл җирлегенең башкарма комитеты тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргәндә планнан тыш тикшерүләр үткәрү кирәклеген билгеләү өчен кулланыла торган мәҗбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары

1. Якын территориядә яисә гомуми файдаланудагы башка территорияләрдә чүп-чар һәм җитештерү һәм куллану калдыклары булу.

2. Якын территориядә карантин, агулы һәм чүп үләннәре, агач һәм куаклар кисү калдыклары булу.

3. Торак булмаган биналарның, төзелмәләрнең, корылмаларның фасадларында, башка диварларда, биналарда, корылмаларда, корылмаларда, шулай ук төзекләндерүнең башка элементларында һәм җәмәгать урыннарында үз белдеге белән ясалган язулар яисә рәсемнәр булу.

4. Якын территорияләрнең гражданнарның ирекле һәм имин йөрүенә каршылык тудыруы.

5. Биналар, корылмалар түбәләрендә боз сөңгеләре булу.

6. Халыкның аз мобильле төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, халыкка социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле керүенә комачаулый торган киртәләр булу.

7. Инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус тамгаларны, язуларны юк итү яисә зарарлау.

8. Җир эшләрен аларны гамәлгә ашыруга рөхсәтсез йә мондый рөхсәтнең гамәлдә булу срогын арттырып гамәлгә ашыру.[12]

9. Биналарга һәм аларга керү юлларына ирекле керү өчен, шулай ук ишегалларына ирекле керү өчен, җәяүлеләрнең иминлеген тәэмин итү һәм, инвалидларны һәм халыкның башка аз мобильле төркемнәрен дә кертеп, җәяүлеләр хәрәкәтен имин итү өчен җир эшләрен башкарганда каршылыклар тудыру.

10. Төзекләндерү кагыйдәләре чикләнгән газонда яисә башка яшелләндерелгән яисә рекреация территориясендә транспорт чараларын урнаштыру.

[12] Якындагы эшләр башкаруга рөхсәт бирү Россия Федерациясе субъектлары территорияләрендә һәм муниципаль берәмлекләр территорияләрендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру үзенчәлекләре белән бәйле процедура, әгәр мондый процедура һәм аны үткәрү тәртибе Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты яисә җирле үзидарәнең вәкиллекле органының муниципаль хокукый акты белән билгеләнгән очракта, кулланыла ала торган процедура (Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2014 елның 30 апрелендәге 403, 2017 елның 28 мартындагы 346 номерлы, 2016 елның 7 ноябрендәге 1138 номерлы, 2017 елның 17 апрелендәге 452 номерлы, 2016 елның 27 декабрендәге 1504 номерлы карарларында каралган төзелеш өлкәсендәге процедураларның II исемлеген кара). Әгәр җир эшләрен гамәлгә ашыруга рөхсәт бирү җирлектә Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты яисә җирле үзидарәнең вәкиллекле органының муниципаль хокукый акты нигезендә каралмаган булса, 8 пункт төшереп калдырылырга тиеш.

11. Кисү (юк итү) яисә күчереп утырту бары тик шундый документлар нигезендә башкарылырга тиешле очракларда агач һәм куакларны порубочкалы билетсыз яисә агач һәм куакларны күчереп утыртуга рөхсәт ителми.[13]

12. Гомуми файдаланудагы территорияләрдә авыл хуҗалыгы хайваннарын һәм кошларын көтү.

[13] Агач һәм куакларны кисү билеты һәм күчереп утыртуга рөхсәт Россия Федерациясе субъектлары территорияләрендә һәм муниципаль берәмлекләр территорияләрендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру үзенчәлекләре белән бәйле процедура, әгәр мондый процедура һәм аны үткәрү тәртибе Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты яисә җирле үзидарә вәкиллекле органының муниципаль хокукый акты белән билгеләнгән булса, кулланыла ала торган процедура булып тора (Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2014 елның 30 апрелендәге 403 номерлы, 2017 елның 28 мартындагы 346 номерлы, 2016 елның 7 ноябрендәге 1138 номерлы, 2017 елның 17 апрелендәге 452 номерлы, 2016 елның 27 декабрендәге 1504 номерлы карарларында каралган төзелеш өлкәсендәге процедураларның II исемлеген кара). Әгәр дә агач һәм куакларны күчереп утыртуга рөхсәт бирү яисә кисү билеты бирү җирлектә Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый акты яисә җирле үзидарә вәкиллекле органының муниципаль хокукый акты нигезендә каралмаган булса, 11 пункт төшереп калдырылырга тиеш.